

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 6 mars 1936 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av väckta motioner om viss ändring av 9 § andra stycket lagen om vägdistrikt.

Uti de likalydande, till konstitutionsutskottet hänvisade motionerna nr 232 i första kammaren av herr *Johansson, Johan Bernhard, m. fl.* och nr 394 i andra kammaren av herr *Persson* i Falla *m. fl.* hemställes, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av 9 § andra stycket lagen om vägdistrikt eller av andra gällande författningar, att villkoret om fullgjord skatteplikt som förutsättning för rösträtt vid val av vägstämmoombud må kunna tillämpas på sätt i motionerna utvecklats.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

Enligt 59 § lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt skall vad om debitering, uppbörd, indrivning och redovisning av landstingsmedel är stadgat äga motsvarande tillämpning beträffande vägskatt. Angående landstingsmedel stadgas i 48 § lagen den 20 juni 1924 om landsting, att länsstyrelsen ombesörjer, på landstingets därom framställda begäran, att de vardas genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna debiterade och indrivna — i praxis sker så städse — samt i 50 § samma lag, att där debitering och uppbörd av landstingsmedel sker på sätt i 48 § sägs, länsstyrelsen beslutar om avkortning och avskrivning under de förutsättningar och i den ordning, som stadgas om avkortning och avskrivning av kronoutskylder. Ehuru vägdistrikt sålunda — såsom utskottet i sitt utlåtande nr 23 framhållit — är oförhindrat att verkställa debitering och uppbörd på annat sätt än genom länsstyrelsen, måste dock beträffande avkortning och avskrivning av vägskatt de för kronoutskylder gällande reglerna tillämpas, då olika regler icke kunna gälla för det fall, att länsstyrelsen äger prövningsrätt, och det fall att prövningen skulle verkställas genom annan. Om avkortning och avskrivning av kronoutskylder stadgas i uppbördsreglementet den 14 december 1917. Enligt nämnda reglemente må avkortning äga rum dels då utskyld påförts annan person än som vederbort eller påförts dubbelt eller med för högt belopp, och dels då den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas

gäldande och införsel i honom tillkommande avlöning, pension eller livränta enligt gällande bestämmelser icke kan äga rum. Sedan avkortning medgivits, skola åtgärder för utskyldernas indrivning enligt föreskrift i reglementet icke vidare äga rum. I följd härav häftar den, vars skatt blivit avkortad, icke längre för samma skatt. Då såsom villkor för utövande av rösträtt vid val av ombud till vägstämma gäller att icke häfta för viss vägskatt, uppfylles följaktligen detta villkor av den skattskyldige, vilken icke erlagt honom påförd skatt men erhållit avkortning på den grund att han saknat utmättningsbara tillgångar och införsel ej kunnat ske.

Till jämförelse med det anförda må erinras om motsvarande bestämmelser i kommunallagarna. Enligt dessa skall beträffande kommunalutskylder ej avkortning utan avskrivning ske, då den skattskyldige saknar utmättningsbara tillgångar och införsel ej kan äga rum. Då avskrivning sker, kvarstår emellertid, i motsats till förhållandet vid avkortning, den skattskyldiges betalningsskyldighet, vilket inverkar på hans rätt att utöva kommunal rösträtt. Såsom villkor för utövande av sådan rösträtt gäller nämligen att icke häfta för vissa kommunalutskylder, varvid uttrycket »häfta» har alldeles samma innebörd som eljest, ehuru förutsättningarna för häftandet äro olika. Den skattskyldige, vars utskylder avskrivits, häftar följaktligen alltjämt för utskylderna. Erinras må dock, att kommunalutskylder kunna efterskänkas av vederbörande beslutande kommunala organ. Då så sker, skola utskylderna bliva föremål för avkortning och den skattskyldige häftar följaktligen därefter icke för desamma.

Motionärernas syfte är att ernå sådan ändring av gällande bestämmelser, att skattskyldig, som ej »erlagt» honom rätteligen påförd vägskatt, som förfallit till betalning under de tre sistförflutna kalenderåren, icke skall äga utöva rösträtt, även om han saknar utmättningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och införsel icke kan äga rum. Härigenom skulle ernås överensstämmelse med motsvarande stadganden i kommunallagarna. Bortsett från att en dylik formulering (»erlagt») icke kan förordas, då den skulle leda till resultat, som icke varit avsedda, kan enligt utskottets mening motionärernas syfte, så vitt det innebär annat än skärpning av rösträttsvillkoren, endast vinnas genom att samma regler beträffande avkortning och avskrivning, som gälla med avseende å kommunalutskylder, göras tillämpliga å vägskatt. Detta kan ske genom ändring antingen av uppbördsreglementet eller av 50 § lagen om landsting eller genom införande i vägdistriktslagen av särskilda bestämmelser om debitering och uppbörd. Sismämnda utväg förutsätter dock så omfattande ändringar av sagda lag, att den knappast synes vara framkomlig. Vad åter angår ändring av uppbördsreglementet utgör fråga härom ej föremål för utskottets beredning och beträffande ändring av landstingslagen har någon sådan av motionärerna ej ens ifrågasatts. Nu gällande bestämmelser antogos för övrigt så nyligen som 1934 och tillräcklig erfarenhet

om huru de i förevarande hänseende komma att verka kan följaktligen knappast ännu hava vunnits; något behov av ändring har i varje fall ej påvisats i motionerna.

Utskottet hemställer därför,

att förevarande motioner I: 232 och II: 394 icke måtte till någon riksdagens åtgärd förankras.

Stockholm den 6 mars 1936.

På konstitutionsutskottets vägnar:

C. A. REUTERSKIÖLD.

Närvarande: Herrar Reuterskiöld, Hallén, Strömberg, Oscar Gottfrid Karlsson, Bergman, Sandegård, Källman, Carl Lindmark, Karl Bodin, Hagström, Carlström, Borg*, Ewald Lindmark, Nordström i Torsby, Johnsson i Norrahammar, Näslund, Ossbahr*, Eriksson i Toftered, Nilsson i Karlstad*, samt Nilsson i Göteborg,*

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservationer:

1) av herr *Bergman*.

2) av herrar *Carl Lindmark, Karl Bodin, Hagström, Carlström, Ewald Lindmark* och *Nilsson* i Karlstad, vilka ansett att utskottets utlåtande bort erhålla följande lydelse:

»Enligt 59 § — — (lika med utskottet) — — desamma.

Motionärernas syfte är att ernå sådan ändring av gällande bestämmelser, att skattskyldig, som ej erlagt honom rätteligen påförd vägskatt, som förfallit till betalning under de tre sistförflutna kalenderåren, icke skall äga utöva rösträtt, om han saknar utmätningsbara tillgångar till utskyldernas gäldande och införsel icke kan äga rum. Härigenom skulle ernås överensstämmelse med motsvarande stadganden i kommunallagarna. I likhet med vad som för närvarande äger rum vid avkortning eller avskrivning enligt bestämmelserna i kommunallagarna bör sålunda även i fråga om vägskatt avkortning äga rum då utskyld påförts annan person än som vederbort eller påförts dubbelt eller med för högt belopp. Då den skattskyldige saknar utmätningsbara tillgångar och införsel ej kan äga rum skulle avskrivning ske och den skattskyldiges betalningsskyldighet därmed kvarstå. Motionä-

rernas syfte synes kunna vinnas genom att samma regler beträffande avkortning och avskrivning, som gälla med avseende å kommunalutskylder, göras tillämpliga å vägskatt. Detta kan ske genom ändring antingen av uppboärsreglementet eller av 50 § lagen om landsting eller genom införande i vägdistriktslagen av särskilda bestämmelser om debitering och uppboärd. Vilken väg som bör väljas för vinnande av åsyftat resultat bör närmare överbägas och klarläggas vid en blivande utredning som motionärerna begärt och som utskottet tillstyrker.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen, i anledning av de föreliggande motionerna I: 232 och II: 394, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan ändring i lagen om vägdistrikt eller av andra gällande författningar, att villkoret om fulljord skatteplikt som förutsättning för rösträtt vid val av vägstämmooombud må, när fråga gäller regler beträffande avkortning och avskrivning av vägskatt, bliva desamma som gälla med avseende å kommunalutskylder.»

3) av herr *Ossbahr*.